

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 7Sžsk/33/2021  
Identifikačné číslo spisu: 3020200356  
Dátum vydania rozhodnutia: 02.07.2021  
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3020200356.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobkyne: M. K., narodená XX. A. XXXX, bytom v S., Q. Č.. XXX/X, právne zast.: JUDr. Lenkou Slávikovou, advokátkou so sídlom v Prievidzi, Nábr. sv. Cyrila č. 47, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo 14. októbra 2020, Číslo: UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/9880 Ant, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 08. marca 2021, č.k. 14Sa/11/2020-70, t a k t o

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a.

Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

### Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 08. marca 2021, č.k. 14Sa/11/2020-70 podľa § 191 ods. 1 písm. e/zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného zo 14. októbra 2020, Číslo: UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/9880 Ant v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 11. júna 2020, Číslo:PD1/OPPnKaPČ/PPnK/SOC/2020/48809-5 a vec vrátil prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie z 11. júna 2020, ktorým podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovel žiadosti žalobkyne z 30. apríla 2020 a nepriznal jej peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby - p. D. E., nar. XX. M. XXXX (matka).

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v

intenciách § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej SSP a dospel k záveru, že správne orgány nezistili v dostatočnom rozsahu skutkový stav, čo malo za následok nezákonnosť ich rozhodnutí.

3. Krajský súd mal preukázané, že stupeň odkázanosti matky žalobkyne bol v zmysle prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z.z.“) určený na 85 bodov, čo predstavuje II. stupeň odkázanosti. Následne žalovaný ako odvolací orgán takto určený rozsah odkázanosti prehodnotil na 50 bodov, čo predstavuje IV. stupeň odkázanosti. Ani nanovo určený stupeň odkázanosti však neodôvodňoval priznanie požadovaného príspevku. Uviedol, že v lekárskejších správach matky žalobkyne je opakovane uvádzaná ako jej diagnóza aj zmiešaná demencia, respektíve encefalopatia. Z poslednej lekárskej správy MUDr. M., neurologičky z 30. septembra 2020 vyplýva, že MMSE posudzovanej osoby je 23 bodov, čo predstavuje patologický nález, poškodenie mierneho až stredne ťažkého stupňa. Ide o pokles z 27 bodov na 23 bodov. V tomto smere krajský súd ďalej uvádzal, že v odvolacom konaní žalobkyňa správnomu orgánu písomne oznámila, že nie je možné predložiť posudkovému lekárovi aktuálnu správu o zdravotnom stave matky, nakoľko je objednaná na vyšetrenie až na september a skôr ju nevyšetria. Zo správy neurologičky MUDr. M. z 30. septembra 2020 bolo zistené, že došlo pri teste kognitívnych funkcií (MMSE) k poklesu na 23 bodov. Išlo teda o podstatnú informáciu ohľadne zdravotného stavu matky žalobkyne, teda osoby, ktorej odkázanosť je predmetom posudzovania. Uvedená skutočnosť bola zistená a zdokumentovaná počas administratívneho konania a je teda dôkazom ohľadne zdravotného stavu matky žalobkyne v čase rozhodovania žalovaného. Nejde o zdokumentovanie zhoršenia zdravotného stavu posudzovanej osoby, ktoré by bolo dôvodom pre podanie novej žiadosti. Je zrejmé, že k takejto progresii zhoršenia kognitívnych funkcií matky žalobkyne došlo ešte počas administratívneho konania, pričom ide o skutočnosť podstatnú pre posúdenie veci.

4. Vzhľadom na tieto dôvody, krajský súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vráteniu veci prvostupňovému správnomu orgánu na ďalšie konanie.

5. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že v konaní úspešnej žalobkyne priznal právo na náhradu trov konania.

## II.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

8. Žalovaný sa so závermi, ku ktorým dospel krajský súd, nestotožnil. Uviedol, že postupoval v súlade s ustanoveniami zákona č. 447/2008 Z.z., pri posúdení zdravotného stavu matky sa vychádzalo z predloženej zdravotnej dokumentácie, ktorú mal k dispozícii, t.j. z vyšetrenia všeobecného lekára pre dospelých z 03. apríla 2020, z prepúšťacej správy z hospitalizácie na oddelení pre dlhodobu chorých v Bojniciach (19. február 2020 - 03. marec 2020), z prepúšťacej správy z hospitalizácie na traumatologickom oddelení v Bojniciach (13. február 2020 - 19. február 2020), z rehabilitačného vyšetrenia z 03. marca 2020 s tým, že iné lekárske nálezy do 14. októbra 2020 neboli žalovanému doručené. K poukazu žalobkyne na lekársku správu z 30. septembra 2020 uviedol, že túto správu k dispozícii nemal, bola doručená až krajskému súdu spolu so žalobou. Žalobkyňa síce vo svojom odvolaní uviedla, že matkino vyšetrenie bolo odložené na mesiac september 2020, avšak nekonkretizovala, o aké vyšetrenie sa malo jednať, neuviedla ani presný dátum vyšetrenia a ani nebola odvolaciemu správnomu orgánu doručená žiadosť o prerušenie konania. V tejto súvislosti odkázal na § 57 ods. 1 písm. a/ zákona č. 447/2008 Z.z., podľa ktorého fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu. Potom podľa názoru

žalovaného, mala žalobkyňa dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení týkajúcich sa zdravotného stavu. Na podporu uvedeného názoru poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/97/2013. Pre úplnosť dodal, že pokles kognitívnych funkcií (MMSE) u posudzovanej osoby z 27 na 23 bodov nie je rozhodujúci pre posúdenie jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, nakoľko ide o MMSE, ktoré dokazuje miernu poruchu kognitívnych funkcií a pri tomto stupni postihnutia nie je nutný celodenný dohľad.

9. K poukazu krajského súdu na to, že správne orgány čo do určenia stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby prijali rozdielne závery (prvostupňový správny orgán určil 85 bodov, čo predstavovalo II. stupeň odkázanosti a žalovaný ako odvolací orgán takto určený rozsah odkázanosti prehodnotil na 50 bodov, čo predstavovalo IV. stupeň odkázanosti) žalovaný uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu čo do výroku, ako aj odôvodnenia, vykonal samostatne lekársku a sociálnu posudkovú činnosť.

10. Uzavrel, že v rámci odvolacieho konania, pred vydaním rozhodnutia zistil presne a úplne skutočný stav vecí, vyžiadal lekárske posudky, vykonal sociálne šetrenie, vypracoval komplexný posudok, u matky žalobkyne boli zohľadnené všetky aspekty zdravotného postihnutia, v odôvodnení rozhodnutia uviedol všetky dôkazy, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a z akých žalobkyňou predložených lekárske nálezov vychádzal, žalobou napadnuté rozhodnutie obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, konal a rozhodoval na základe riadne zisteného skutočného stavu vecí a z dôkazov predložených samotnou žalobkyňou a vec správne právne posúdil.

11. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne konanie zastavil.

III.

12. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 15. apríla 2021.

13. S tvrdeniami uvádzanými žalovaným vyjadrila nesúhlas, v priebehu správneho konania telefonicky kontaktovala úrad s tým, že z dôvodu pandemickej situácie nebolo možné objednať matku na vyšetrenie skôr a z objektívnych príčin nebolo v možnostiach žalobkyne predložiť dôkaz - lekársku správu z 30. septembra 2020 do termínu, ktorý úrad požadoval. Napriek tomu, že túto skutočnosť dala úradu na vedomie a žiadala o súčinnosť, úrad jej nevyhovel. V tomto smere teda namietala porušenie § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v rozhodnom znení (ďalej len „Správny poriadok“; pozn. súdu). Z toho dôvodu aj vyjadrenie žalovaného ohľadom dôkazného bremena považovala za zavádzajúce, nakoľko konaním úradu jej nebolo umožnené predložiť všetky dôkazy, ktorých existenciu, respektíve vznik v budúcnosti riadne avizovala.

14. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol.

IV.

15. Vyjadrenie žalobkyne bolo doručené žalovanému dňa 15. apríla 2021 na vedomie.

V.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

17. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom

chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súde v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súde rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

21. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

22. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

23. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

24. Podľa § 178 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

25. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

26. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. e/ SSP zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného zo 14. októbra 2020, Číslo: UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020

/9880 Ant v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 11. júna 2020, Číslo: PD1/OPPnKaPČ/PPnK/SOC/2020/48809-5 a vec vrátil prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie z 11. júna 2020, ktorým podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti žalobkyne z 30. apríla 2020 a nepriznal jej peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby - p. D. E., nar. XX. M. XXXX (matka).

27. Zákon č. 447/2008 Z.z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1) (§ 1 ods. 1)

28. Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. (§ 1 ods. 2)

29. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár

príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

30. Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 447/2008 Z.z., pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len "lekársky nález"), ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z., posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

32. Podľa § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z., posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom.

33. Podľa § 11 ods. 11 veta prvá zákona č. 447/2008 Z.z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je  
a/ posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,  
b/ posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,  
c/ posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,  
d/ posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a  
e/ navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

35. Podľa § 13 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z., sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určí a aj v prostredí, v ktorom sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím obvykle zdržiava.

36. Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z., výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

37. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje  
a/ mieru funkčnej poruchy,

- b/ vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c/ sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d/ návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
- f/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,
- g/ termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
- h/ odôvodnenie komplexného posudku.

38. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, osobne opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

39. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu. 10 )[odkaz na § 49 ods. 10 a 12 a príloha č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov].

40. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

41. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

42. Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

43. Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

44. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

45. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

46. Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

47. Podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

48. Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

49. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

50. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

51. Podľa § 59 ods. 1 Správneho poriadku, odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

52. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ako aj relevantnej časti administratívneho spisu žalovaného mal preukázané, že

- žalobkyňa žiadosťou z 30. apríla 2020 na predpísanom tlačive požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie,

- prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 11. júna 2020, Číslo: PD1/OPnKaPČ/PPnK/SOC/2020/48809-5 nevyhovel žiadosti žalobkyne o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia tvoril Komplexný posudok z 10. júna 2020, (podľa ktorého matka žalobkyne nie je odkázaná na opatrovanie) a vychádzajúci z vyhotoveného Lekárskeho posudku z 29. mája 2020 a Posudkového záveru z 12. mája 2020 vyhotoveného v rámci sociálnej posudkovej činnosti],

- na odvolanie žalobkyne žalovaný ako druhostupňový správny orgán rozhodnutím zo 14. októbra 2020, Číslo: UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/9880 Ant zamietol odvolanie žalobkyne a prvostupňové správne rozhodnutie z 11. júna 2020 potvrdil

[podklad pre vydanie predmetného rozhodnutia tvoril Komplexný posudok z 25. septembra 2020, (matka žalobkyne nebola opakovane odkázaná na opatrovanie) a vychádzajúci z vyhotoveného Lekárskeho posudku z 31. augusta 2020 a záverov plynúcich z vykonanej sociálnej posudkovej činnosti uskutočnenej dňa 05. augusta 2020].

53. Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného konštatuje, že v rozsahu, v akom krajský súd vec posudzoval, nie je daná úplná opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalovaný uplatnil v podanej kasačnej sťažnosti.

54. V prejednávanej veci nebolo sporné, že matka žalobkyne je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %; spornou však zostala otázka, či zdravotný stav matky žalobkyne čo do ustálenia stupňa odkázanosti podľa § 49 ods. 10 a 12 zákona č. 448/2008 Z.z. vrátane jeho prílohy č. 3 v spojení s § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. odôvodňuje odkázanosť v takom stupni, ktorý by zakladal splnenie podmienok pre priznanie peňažného príspevku na opatrovanie.

55. Krajský súd v napadnutom rozsudku správnym orgánom predovšetkým vytkol, že

- matka žalobkyne bola posúdená v zmysle prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. až dvakrát s tým, že oba správne orgány vychádzali z rovnakých lekárskeho správ, ako aj informácií, ktoré telefonicky poskytla žalobkyňa a aj napriek tejto skutočnosti dospeli k značne rozdielnym záverom, keď prvostupňový správny orgán najprv určil odkázanosť matky žalobkyne na 85 bodov, čomu zodpovedal II. stupeň odkázanosti a následne žalovaný na 50 bodov, čomu zase zodpovedal IV. stupeň odkázanosti,

- v odvolacom konaní žalobkyňa správnemu orgánu písomne oznámila, že nie je možné predložiť posudkovému lekárovi aktuálnu správu o zdravotnom stave matky, nakoľko matka žalobkyne bola objednaná na vyšetrenie až na september s tým, že skôr ju nevyšetria, pričom správny orgán túto skutočnosť (oznámenú aj telefonicky) neakceptoval a vydal komplexný posudok a následne napadnuté rozhodnutie.

56. Najvyšší súd vo vzťahu k prvému záveru krajského súdu uvádza, že podľa vyššie citovaného ustanovenia § 59 ods. 1 Správneho poriadku (v spojení s § 53 ods. 1,2 zákona č. 447/2008 Z.z.), odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Pokiaľ potom odvolací správny orgán vykonal opätovne dokazovanie tak formou lekárskej posudkovej činnosti (§ 11 zákona č. 447/2008 Z.z.), ako aj formou sociálnej posudkovej činnosti (§ 13 zákona č. 447/2008 Z.z.) a závery z nich plynúce zhodnotil vo forme vyhotoveného komplexného posudku, relevantný podklad pre následné vydanie rozhodnutia žalovaného ako odvolacieho správneho orgánu predstavoval práve Komplexný posudok z 25. septembra 2020. Navyše najvyšší súd dáva do pozornosti ustanovenie § 15 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z., v zmysle ktorého komplexný posudok stráca platnosť, ak sa vypracoval nový komplexný posudok ako podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Táto skutočnosť bola zároveň uvedená v poslednom odseku príslušného komplexného posudku z 25. septembra 2020. Preto tvrdenie krajského súdu najvyšší súd vyhodnotil ako neopodstatnené.

57. Na druhej strane sa však najvyšší súd stotožnil so záverom krajského súdu, že prvostupňový správny orgán nedostatočne vyhodnotil písomné (a taktiež telefonické) oznámenie urobené žalobkyňou v priebehu správneho konania, podľa ktorého žalobkyňa správneho orgánu oznámila, že nemôže predložiť posudkovému lekárovi aktuálnu správu o zdravotnom stave matky, nakoľko matka žalobkyne bola objednaná na vyšetrenie až na september bez možnosti jej skoršieho vyšetrenia. Žalovaný postup správneho orgánu považoval za súladný so zákonom a bez ohľadu na skutočnosti uvádzané žalobkyňou v konaní pokračoval a dňa 25. septembra 2020 vydal komplexný posudok. Žalovaný v podanej kasačnej sťažnosti tento postup odôvodňoval predovšetkým s poukazom na povinnosť žalobkyne preukázať opodstatnenosť svojich tvrdení, ďalej tým, že žalobkyňa nekonkretizovala, o aké vyšetrenie sa malo jednať, neuviedla ani presný dátum vyšetrenia a ani nebola odvolaciemu správneho orgánu doručená žiadosť o prerušenie konania. V tomto smere najvyšší súd uvádza, že žalobkyňa podala proti prvostupňovému správneho rozhodnutiu z 11. júna 2020 odvolanie, v ktorom (okrem iného) žiadala o preskúmanie lekárskeho posudku s tým, že zdravotný stav matky mal byť opakovane posudzovaný v mesiaci september 2020. Podanému odvolaniu zodpovedá úradný záznam spísaný prvostupňovým správneho orgánom dňa 08. júla 2020, podľa ktorého úrad telefonicky kontaktoval žalobkyňu cit.: (...) z dôvodu doloženia nových vyšetrení - geriatrického vyšetrenia (MMSE a Bar. testu), ktorý posudková lekárka žiadala doložiť k podanému odvolaniu. Pani M. K. uviedla, že požadované vyšetrenie nie je možné doložiť, pretože jej matka D. E. je na geriatrické vyšetrenie objednaná až v mesiaci september a v súčasnosti ju na uvedenom oddelení nevyšetria.“ Z uvedeného vyplýva, že námietka žalovaného, podľa ktorej žalobkyňa nekonkretizovala, o aké vyšetrenie sa malo jednať, neobstojí. Z príslušného úradného záznamu jednoznačne vyplýva, predloženie akých vyšetrení bolo potrebné (MMSE test a Bartelov test) s tým, že tieto boli navyše žiadané samotnou posudkovou lekárkou. Pokiaľ žalobkyňa neuviedla presný dátum vyšetrenia, správny orgán mal postupovať vo svetle zásady súčinnosti plynúcej mu z § 3 ods. 2 Správneho poriadku (v spojení s § 53 ods. 1,2 zákona č. 447/2008 Z.z.) a pokiaľ mu nepostačovalo oznámenie ďalšieho vyšetrenia špecifikovaného žalobkyňou iba mesiacom, ale vyžadoval aj konkrétny dátum daného vyšetrenia, nič mu nebránilo o uvedenú informáciu žalobkyňu požiadať. Najvyšší súd ďalej uvádza, že aj vzhľadom na kolísavé hodnoty MMSE testu u matky žalobkyne (marec 2019 - 22 bodov, neskôr 27 bodov, september 2020 - 23 bodov) bolo žiaduce aj vzhľadom na povinnosť úplného a presného objasnenia skutočného stavu na výsledok lekárskeho vyšetrenia počkať. Z lekárskej správy z neurologickej ambulancie z 30. septembra 2020 odhliadnuc od zníženia hodnoty MMSE testu z 27 bodov na 23 bodov vyplýva syndróm demencie, hypomobilita - s tým, že chôdza je možná iba s pomocou 1 FB a istením jednej osoby. Príslušný ošetrojúci lekár - neurológ opakovane skonštatoval, že u matky žalobkyne je žiaduci opatrovateľský dozor, usmerňovanie, pomoc pri úkonoch bežného dňa, pričom k týmto záverom dospeli aj iní ošetrojúci lekári v lekárskejších správach, ktoré žalobkyňa v priebehu správneho konania predložila. V tomto smere najvyšší súd tiež uvádza, že odporúčania ošetrojúcich lekárov nie sú pre posudkových lekárov záväzné, avšak to neznamená, že ich majú ignorovať bez toho, aby tieto vyslovené odporúčania nevyhodnotili v súvislosti s celkovým stavom a všetkými k tomu prislúchajúcimi okolnosťami jestvujúcimi na strane matky žalobkyne. Najvyšší súd podotýka, že aj vzhľadom na diagnostikovanú chronickú ischemickú chorobu srdca NYHA III (táto

diagnóza bola zároveň určená za rozhodujúce zdravotné postihnutie), zlomeninu stehennej kosti a dôvody, ktoré tomu predchádzali (zatočenie hlavy a následný pád), ako aj ďalšie ochorenia (zmiešaná demencia, inkontinencia moču III) bolo žiadúce, aby posudkoví lekári všetky tieto skutočnosti na účely rozhodovania o odkázanosti matky žalobkyne ako fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vo vzájomnom súhrne vyhodnotili. S odkazom na závery plynúce z lekárskej správy z 30. septembra 2020, neobstojí ani konštatovanie posudkového lekára obsiahnuté v lekárskej správe z 31. augusta 2020, že mobilita je limitovaná bezprostredným stavom po zlomenine ľavého stehna.

58. Len pre úplnosť a na záver považuje najvyšší súd za potrebné sa vyjadriť aj k námietke žalobkyne, ktorou táto namietala nedostatočné bodové hodnotenie položiek č. 10 a 11 prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. S uvedenou námietkou (a podľa názoru najvyššieho súdu podstatnou námietkou) sa síce krajský súd nevyporiadal, avšak zrušenie rozsudku z tohto dôvodu by bolo nehospodárne, nakoľko krajským súdom vyslovená dôvodnosť správnej žaloby čo do iného bodu bola plne postačujúca. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. je fyzická osoba odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V. alebo VI. podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 448/2008 Z.z., podľa ktorého odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa posudzuje podľa prílohy č. 3 (§ 49 ods. 10) s tým, že pri posudzovaní jej odkázanosti sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 bod A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Na dosiahnutie aspoň V. stupňa odkázanosti je potrebné dosiahnuť 25 až 44 bodov. V predmetnej veci bol stupeň odkázanosti stanovený na 50 bodov, čomu zodpovedá IV. stupeň odkázanosti. Žalobkyňa v podanej správnej žalobe namietala nesprávne ohodnotenie položky č. 10 - Orientácia v prostredí a položky č. 11 - Dodržiavanie liečebného režimu, s čím sa najvyšší súd stotožňuje. Položka č. 10 obsahuje celkovo desať úkonov orientácie v prostredí s tým, že v zmysle záznamu zo sociálnej posudkovej činnosti z 05. augusta 2020 vyplýva iba záver, že matka žalobkyne je cit.: „v domácom prostredí orientovaná, funguje staropamäť, mimo domu s dcérou“ čo však nedáva odpoveď na ďalšie v uvedenej položke obsiahnuté úkony orientácie v prostredí. Najvyšší súd len dodáva, že 0 bodov prináleží fyzickej osobe len vtedy, ak je táto pri väčšine úkonov orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, 5 bodov, ak je fyzická osoba minimálne pri dvoch úkonoch orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a 10 bodov vtedy, ak je fyzická osoba schopná vykonávať všetky úkony orientácie v prirodzenom prostredí. Rovnako položka č. 11 obsahuje celkovo 5 úkonov dodržiavania liečebného režimu s tým, že v zmysle príslušného záznamu vyplýva, že cit.: „predpis a dávkovanie dcéra“, čo však neposkytuje odpoveď na otázku, či je matka žalobkyne schopná samostatne dodržiavať pokyny ošetrojúceho lekára s tým, že 0 bodov sa udelí v prípade, ak fyzická osoba je pri väčšine úkonov dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, 5 bodov vtedy, ak je fyzická osoba minimálne pri dvoch úkonoch dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a 10 bodov, ak fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony dodržiavania liečebného režimu.

59. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

60. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná.

61. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.